

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Szkoła Podstawowa w Kosakowie

Kosakowo, ul. Żeromskiego 11

Rok szkolny 2023/2024

*Każde wielkie osiągnięcie zaczyna się decyzją,
by spróbować.*

PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 kwietnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2018 r. poz. 691).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r. poz. 639).
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).
- Rozporządzenie MEN z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.).

WSTĘP

Wybór zawodu stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat. Wiedza na temat siebie, zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy ma wpływ na wybór zawodu. Ponadto na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki jej temperament, charakter, zdolności, zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne, a także wpływ otoczenia i aktywność własna. Na ich podstawie można określić preferencje zawodowe czyli skłonność jednostki do wykonywania konkretnego typu profesji.

WSDZ obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami ma charakter działań planowych koordynowanych przez osobę odpowiedzialną co skutkuje realizacją wszystkich podjętych działań w sposób spójny.

WSDZ jest zgodny z priorytetami MEN na rok szkolny 2023/2024.

ZAŁOŻENIA

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej.
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy.
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych.
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej.
- Przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

PODSTAWOWE POJĘCIA

Działania związane z doradztwem zawodowym – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Preorientacja zawodowa – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

Orientacja zawodowa – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I –IV szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII –VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych. Uczeń – dziecko (na etapie wychowania przedszkolnego), uczeń (na etapie szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej z wyłączeniem szkoły policealnej), słuchacz (w szkole policealnej) (*„Wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania WSDZ dla szkoły podstawowej”*, ORE, Warszawa 2017).

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy” (definicja A. Łukaszewicz, „Szkolny doradca zawodowy”, KOWEZiU 2003).

§1. CELE OGÓLNE REALIZACJI ORIENTACJI ZAWODOWEJ I DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ W KOSAKOWIE:

Celem preorientacji zawodowej jest zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich prozawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej w klasach I –III jest zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV –VI jest poznawanie własnych zasobów (uzdolnień, zainteresowań), zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

(„Wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania WSDZ dla szkoły podstawowej”, ORE, Warszawa 2017).

Absolwent Szkoły Podstawowej w Kosakowie dokonuje trafnych decyzji edukacyjnych, podejmuje naukę w szkołach ponadpodstawowych zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, zdolnościami.

- Przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji o dalszym kształceniu i aktywności zawodowej;
- Określenie predyspozycji i zainteresowań ucznia;
- Przygotowanie ucznia do samodzielności w różnych sytuacjach życiowych;
- Rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości;
- Kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy;
- Rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie;
- Poszerzanie własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- Wzrost świadomości u uczniów dotyczący odpowiedzialności za własną przyszłość zawodową.

§2. CELE SZCZEGÓŁOWE I TREŚCI PROGRAMU

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów, zestawu – które wyznaczają treści programowe orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego oraz cele szczegółowe doradztwa zawodowego w szkole podstawowej sformułowane zostały w czterech blokach tematycznych odpowiednich dla etapu edukacyjnego dzieci.

Działania podejmowane podczas realizacji treści programowych będą obejmowały następujące zadania:

- moje mocne i słabe strony

- zainteresowania i predyspozycje zawodowe
- umiejętność komunikacji
- radzenie sobie ze stresem
- zasoby (kompetencje, zdolności)
- wartości
- stan zdrowia
- predyspozycje i preferencje zawodowe
- klasyfikacja zawodów i ich charakterystyka
- zawody przyszłości, zawody nowe i deficytowe
- charakterystyka rynku pracy
- kształtowanie postaw przedsiębiorczych
- kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy
- autoprezentacja
- drogi dojścia do zawodu
- znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się
- wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie
- możliwości wyboru drogi zawodowej i edukacyjnej po ukończeniu szkoły podstawowej
- czynniki planowania kariery edukacyjno - zawodowej
- tworzenie Indywidualnych Planów Działania
- planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego
- podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziału przedszkolnego i klas I-III

1. Poznanie siebie (samopoznanie) m.in.: zainteresowania, zdolności i uzdolnienia, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania w obecności innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzkich;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Rynek pracy i świat zawodów m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
 - opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
 - omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
 - opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
 - posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
 - wskazuje treści, których lubi się uczyć;
 - wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
4. Planowanie kariery zawodowej m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziału przedszkolnego i klas IV- VI

1. Poznawanie własnych zasobów m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron, jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia w obecności innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

- Świat zawodów i rynek pracy m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
 - opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
 - podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
 - posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
 - wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
 - wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
 - samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuję samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

§3. ADRESACI PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Adresatami programu są uczniowie Szkoły Podstawowej w Kosakowie i ich rodzice oraz nauczyciele.

Program będzie realizowany sukcesywnie na kolejnych etapach edukacyjnych oraz innych formach kierowanych do rodziców i nauczycieli:

- w oddziałach przedszkolnych w formie preorientacji zawodowej – pogadanki, filmiki edukacyjne, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, gry i zabawy zawodoznawcze, czytanie literatury, spektakle, konkursy, wyjścia i wycieczki klasowe, realizacja zadań wynikających z rocznego kalendarza imprez i wydarzeń szkoły, realizacji działań organizacyjnych życia grupy: dyżurni

- w klasach I- III w formie preorientacji zawodowej – wycieczki , konkursy, gry, pokazy, spotkania z przedstawicielami zawodów, warsztaty zawodoznawcze oraz lekcje z nauczycielami, realizacji działań organizacyjnych życia grupy i szkoły: dyżurni, samorząd klasy, łącznik z biblioteką, mały samorząd uczniowski
- w klasach IV -VI w formie orientacji zawodowej na godzinach wychowawczych i w ramach lekcji przedmiotowych, warsztatów zawodoznawczych, konkursów wewnątrz szkolnych i międzyszkolnych, lekcje z nauczycielami przedmiotowymi, realizacji działań organizacyjnych życia grupy i szkoły: dyżurni, samorząd klasy, łącznik z biblioteką, samorząd uczniowski, wolontariat
- Rodzice – konsultacje indywidualne, prelekcje
- Nauczyciele – udział w zajęciach koleżeńskich, realizacja szkoleń wynikających z WDN oraz realizację indywidualnych planów rozwoju zawodowego, realizacja kalendarza imprez i wydarzeń szkoły.

§4. OSOBY REALIZUJĄCE PROGRAM DORADZTWA I ICH ZADANIA

Dyrektor szkoły – odpowiedzialny za realizację działań doradztwa zawodowego, wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole, a instytucjami zewnętrznymi;

Doradca zawodowy – realizacja scenariuszy z doradztwa zawodowego, indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji uczniów, organizacja konkursów, gromadzenie literatury, współpraca ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego, tworzenie IPD

Pedagog, psycholog – realizacja scenariuszy zajęć , pomoc w samopoznaniu, prowadzenie doradztwa zawodowego w klasach I-VI SP, określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów; włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów; współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów; włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty)

Wychowawcy – określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów; eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego; włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego; realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych; wskazują uczniom dzieci; współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej; współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel bibliotekarz – gromadzenie aktualnych publikacji, współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego

Nauczyciel informatyki – programy komputerowe z doradztwa zawodowego

Pozostali nauczyciele – uczący różnych przedmiotów korelacja międzyprzedmiotowa, (podstawa programowa). Analiza programów nauczania poszczególnych przedmiotów w pozwala także włączyć nauczycieli w omawianie zagadnień z poradnictwa zawodowego. Podział zadań wg. kompetencji, wiedzy, doświadczenia i umiejętności w zakresie doradztwa zawodowego. Koncepcja edukacji poprzez przedmiotowej ,treści z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego integrowane są z treściami realizowanymi w ramach innych przedmiotów.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej , organizują w sali kąciki zawodoznawcze

Pielęgniarka szkolna / dentysta- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów, pogadanki o przeciwwskazaniach do wykonywania zawodów

§5. ZADANIE REALIZOWANE W RAMACH WSDZ

1. Zadania nauczycieli:

Bieżąca obserwacja pracy ucznia i osiąganych przez niego efektów pod kątem predyspozycji do nauki danego przedmiotu oraz pomoc w określeniu mocnych i słabych stron ucznia:

- rozwijanie indywidualnych uzdolnień i zainteresowań uczniowskich,
- systematyczna kontrola efektów nauczania (próbne egzaminy, motywujący system oceniania itp.),
- realizacja obszarów doradztwa zawodowego w kontekście realizacji podstawy programowej
- przekazywanie informacji o zastosowaniu i przydatności danych treści nauczania w różnych dziedzinach życia (informacje pomocne w wyborze zawodu).

2. Zadania instytucji współpracujących w ramach realizacji doradztwa zawodowego:

- Poradnia Psychologiczno pedagogiczna w Pucku: diagnoza uzdolnień poznawczych i predyspozycji zawodowych; konsultacje indywidualne na terenie szkoły i poradni dla uczniów i rodziców; prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- Urząd Gminy w Kosakowie: organizowanie warsztatów i szkoleń dla młodzieży; udostępnianie publikacji m.in. na temat sytuacji na rynku pracy; organizowanie Gdyńskiej Giełdy Szkół;
- Gdyńskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli poprzez: wykorzystanie materiałów metodycznych, dydaktycznych, warsztaty.

§6. FORMY I METODY PRACY DORADCZEJ

1. Formy pracy do uczniów:

- indywidualne konsultacje i porady związane z rozwijaniem zainteresowań i pasji oraz związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),

- warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej,
 - zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przewycięzania stresu,
 - koła zainteresowań,
 - zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze,
 - realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów
 - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
 - wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy
 - działanie samorządu szkolnego.
2. Formy adresowane do rodziców uczniów:
- indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły,
 - kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na konsultacje
 - zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów
 - udostępnianie informacji edukacyjnych prezentacją założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji, aktualizowanie strony internetowej szkoły i zawodowych (o zawodach przyszłości).
 - zapoznanie rodziców z programem doradztwa zawodowego w szkole, pogadanki , prelekcje
 - indywidualne rozmowy z pedagogiem, doradcą zawodowym , psychologiem, wychowawcą;
 - informowanie o uzdolnieniach i predyspozycjach dziecka;
 - ukierunkowywanie rozwoju.
3. Metody w poradnictwie grupowym:
- aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja,
 - metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról,
 - metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy),
 - metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne,
 - treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki,
 - techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne, gry i zabawy
 - zajęcia warsztatowe
 - wycieczki i wyjścia szkolne
 - wykłady.
4. Metody w poradnictwie indywidualnym:
- analiza przypadku,
 - rozmowy doradcze.

§7. ZASOBY PRACY

- programy komputerowe
- rzutnik
- tablica interaktywna

- materiały drukowane
- informacje o zawodach
- informatory
- publikacje
- narzędzia diagnostyczne
- komputery – adresy internetowe (praca, uczelnia, szkoły zawodowe)
- wychowawcy
- nauczyciele przedmiotowi
- filmy o zawodach
- testy do badań indywidualnych i grupowych, kwestionariusze zainteresowań i uzdolnień
- filmy instruktażowe
- prezentacje multimedialne.
- zasoby internetowe : <https://mapakarier.org/inspirations/doradztwo-zawodowe>.

§8. EFEKTY DZIAŁAŃ WSDZ

1. W zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uczniów:
 - zna i posługuje się pojęciami związane z tematyką rynku pracy, kwalifikacji zawodowych,
 - zna swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe,
 - rozumie zależności pomiędzy zainteresowaniami a wyborem zawodu,
 - zna umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych,
 - potrafi samodzielnie zaplanować własną drogę kariery
 - zna swoje predyspozycje zawodowe
 - potrafi rozwijać zainteresowania
 - zna kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy
 - rozumie zależność wyboru zawodu od zainteresowań
 - zna zawody, wartość pracy
 - zna swoje zainteresowania, zdolności, umiejętności
 - zna ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych i dokonuje świadomego, trafnego wyboru zawodu
 - potrafi efektywnie współpracować w grupie jest przygotowany do roli pracownika
 - potrafi przyjmować różne role społeczne i zawodowe
 - rozumie konieczność ustawicznego kształcenia
 - rozwiązuje napotkane konflikty
 - rozwija kompetencje kluczowe
 - zna możliwości zatrudnienia na rynku pracy uwzględniając zapotrzebowanie na określone zawody.

2. W zakresie szkoły:
 - konkurencyjność szkoły, poprawa jej wizerunku, poprawa jakości pracy szkoły
 - przygotowanie ucznia do pełnienia ról społecznych, zawodowych
 - podniesienie świadomości rangi doradztwa zawodowego
 - trafne wybory edukacyjne uczniów.

§9. EWALUACJA DZIAŁAŃ WSDZ

Realizacja programu WSDZ w szkole powinna podlegać ewaluacji na której podstawie dokonana zostanie modyfikacja programu zgodna z potrzebami i kierunkami pracy szkoły oraz wytycznymi MEN. Ewaluacji podlegają również metody i formy pracy podczas realizacji programu.

Pozyskiwanie danych do ewaluacji programu odbywa się poprzez:

- indywidualne rozmowy z uczniami, rodzicami, wychowawcami
- pogadanki
- informacje – burza mózgów
- analiza wytworów prac
- analiza prowadzonej dokumentacji uczniów korzystających z porad i informacji zawodowych
- rozmowy nauczycieli przedmiotowych i wychowawców klas.

Rozmowy powinny dotyczyć tego, czy WSDZ:

- uwzględnia potrzeby rozwojowe uczniów, rodziców, nauczycieli
- rozwija wiedzę i umiejętności uczniów
- kształtuje postawy i zachowania
- buduje kompetencje osobiste i społeczne
- angażuje wszystkich pracowników szkoły
- angażuje instytucje zewnętrzne, rodziców.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 - Program preorientacji zawodowej dla dzieci z oddziałów przedszkolnych

Załącznik nr 2 - Program orientacji zawodowej dla klas I-III

Załącznik nr 3 - Program orientacji zawodowej dla klas IV-VI

Załącznik nr 1

Program preorientacji zawodowej dla dzieci z oddziałów zerowych Szkoły Podstawowej w Kosakowie.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu preorientacji zawodowej są spójne z celami orientacji zawodowej (klasy 0 –III i klasy IV -VI szkoły podstawowej).

1. Cel główny

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, rozwijanie zainteresowań dzieci.

2. Treści programowe oraz cele szczegółowe

I. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron, wartości.

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

II. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...);
- wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami ,a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;
 - na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
 - podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach.
3. Osoby odpowiedzialne za realizację programu:
- nauczyciel wychowania przedszkolnego
 - logopeda
 - psycholog, pedagog,
 - nauczyciele świetlicy
 - rodzice reprezentujący różne zawody w ciągu całego roku szkolnego.
4. Metody pracy do uczniów:
- skojarzenia
 - wycieczki zawodoznawcze
 - metoda projektu
 - pogadanki
 - gry i zabawy
 - konkursy plastyczne
 - filmy
 - spotkania z rodzicami reprezentującymi różne zawody.
5. Ewaluacja działań:
- pytania ewaluacyjne do dzieci dotyczące atrakcyjności zajęć
 - zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców
 - analiza prac dzieci, wykonanych w ramach działań z zakresu preorientacji zawodowej.

1. POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne	Realizacja Podstawy Programowej Wychowania Przedszkolnego
6- latki	1. SCENARIUSZ ZAJĘĆ: <i>Moje życie to pasja</i>	Dziecko: - nazywa zawody i koloruje rysunki przedstawicieli różnych zawodów, - uważnie odbiera tekst czytany i przypisuje imiona do poszczególnych zawodów; - podaje przykłady zainteresowań możliwych do wykorzystania we wskazanych zawodach; - zauważa, że nie wszystkie przeżywane emocje i uczucia mogą być podstawą do podejmowania natychmiastowego działania.	III. 9. Komunikowanie się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne; wyrażanie swoich oczekiwań społecznych wobec innego dziecka, grupy.
	2. Pokaz zainteresowań	Dziecko: - potrafi odpowiednio się zachować do danej sytuacji; - komunikuje się z dziećmi i z dorosłymi; - rozwija swoje zainteresowania/ talenty.	I.3. Umiejętne wykorzystywanie własnej aktywności ruchowej w różnych sferach działalności człowieka: zdrowotnej, sportowej, rekreacyjnej i artystycznej; III 9. Komunikowanie się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne; wyrażanie swoich oczekiwań społecznych wobec innego dziecka, grupy
	3.Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych	Dziecko: - rozwija swoje zainteresowania/ talenty.	III. 9. Komunikowanie się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne; wyrażanie swoich oczekiwań społecznych wobec innego dziecka, grupy.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

6 - latki	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Wiem kto pracuje w przedszkolu</i>	Dziecko: - opisuje czynności wykonywane przez pracowników przedszkola; - nazywa zawody osób pracujących w przedszkolu; - wyraża własne opinie; - obdarza uwagą inne dzieci i osoby dorosłe.	IV.20).Wskazywanie zawodów wykonywanych przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnianie, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
	2.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Jestem twórcą</i>	Dziecko: - wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; - opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; - posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; - wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.	IV.20.Wskazywanie zawodów wykonywanych przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnianie, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
	3. Spotkania z np. listonoszem, górnikiem, bibliotekarzem, kucharką.	Dziecko: - wie czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód; - poznaje charakterystyczne cechy danego zawodu.	III.1) Przejawianie poczucia własnej wartości jako osoby, wyrażanie szacunku wobec innych osób i przestrzegając tych wartości nawiązywanie relacji rówieśniczych.
	4. Wycieczki edukacyjne i tematyczne: kino, teatr itp.	Dziecko: - zna i wymienia nazwy zawodów z jakimi się spotkał w czasie wycieczki; - wie, że każdy zawód jest ważny.	III.6) Nazywanie i rozpoznawanie wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi, np. szacunek do dzieci i dorosłych, szacunek do ojczyzny, życzliwość okazywana dzieciom i dorosłym – obowiązkowość, przyjaźń, radość.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

6 - latki	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ: <i>U źródeł wiedzy</i>	Dziecko: - odpowiada na pytania; - opowiada o zdarzeniach; - objaśnia kolejność zdarzeń; - klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia; - respektuje prawa i obowiązki swoje oraz innych osób, zwracając uwagę na ich indywidualne potrzeby; - obdarza uwagę inne dzieci (...).	III.1) Przejawianie poczucie własnej wartości jako osoby, wyrażanie szacunku wobec innych osób i przestrzegając tych wartości nawiązywanie relacji rówieśniczych.
	2.SCENARIUSZ ZAJĘĆ: <i>Gdy będę większy to,...</i>	Dziecko: - nazywa kolejny etap edukacji; - opowiada, czego lubi się uczyć; - komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne (...).	III.9) Komunikowanie się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne; wyrażanie swoich oczekiwań społecznych wobec innego dziecka, grupy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO - ZAWODOWYCH.

6 - latki	1. SCENARIUSZ ZAJĘĆ: <i>Dzień inny niż wszystkie, czyli : Co tu robić? W co się bawić?</i>	Dziecko: - w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań; - stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i określić, co się może zdarzyć; - wykonuje rzeczy praktyczne dla siebie i innych; - posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; - wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; - ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; przyjmuje, respektuje i tworzy zasady zabawy w grupie, współdziała z dziećmi w zabawie, pracach użytecznych, podczas odpoczynku.	III.5. Ocenianie swoich zachowań w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; przyjmowanie, respektowanie i tworzenie zasad zabawy w grupie, współdziałanie z dziećmi w zabawie, pracach użytecznych, podczas odpoczynku;
-----------	---	--	---

Załącznik nr 2

Program orientacji zawodowej dla klas I-III Szkoły Podstawowej w Kosakowie

1. Cel główny

Celem orientacji zawodowej w klasach I –III szkoły podstawowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz rozwijanie zainteresowań i pasji.

2. Treści programowe oraz cele szczegółowe

- I.** Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania na forum;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

- II.** Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach);
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny

- III.** Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

- IV.** Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

- planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

3. Osoby odpowiedzialne za realizację programu:

- wychowawcy
- nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej
- pedagog
- psycholog
- nauczyciele świetlicy.

4. Realizacja programu orientacji zawodowej odbywa się:

- na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej w ramach realizacji podstawy programowej
- na dodatkowych zajęciach ze specjalistami
- w ramach wycieczek zawodoznawczych.

5. Metody pracy:

- metoda projektu
- pogadanki
- burza mózgów
- skojarzenia
- konkursy
- dni talentów
- wycieczki, firmy, instytucje
- spotkania z przedstawicielami zawodów
- praca w zespołach
- pokaz
- prezentacja.

6. Efekty działań:

- uczniowie wiedzą, że są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu.
- proaktywna postawa uczniów wobec pracy.

7. Ewaluacja działań:

- okresowe spotkania osób realizujących działania związane z orientacją zawodową poświęcone m.in. omawianiu skuteczność podejmowanych działań
- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć)
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców
- portfolio zawierające efekty pracy uczestników zajęć.

8. Tematy zajęć:

Scenariusze mogą być realizowane (po dokonaniu ewentualnych modyfikacji) w ramach zajęć edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów.

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Klasa	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne WSDZ	Realizacja Podstawy Programowej
I	SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wskazuje atrybut swoich zainteresowań;• podaje zróżnicowane przykłady zainteresowań ludzi;• opisuje czynności służące rozwojowi własnych zainteresowań;• identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy;• tworzy katalog zainteresowań;• przygotowuje ilustrację własnych zainteresowań.	II.1. Umiejętność rozpoznawania i rozumienia swoich emocji i uczuć oraz nazywania ich; II.2. Umiejętność rozpoznawania, rozumienia i nazywania emocji oraz uczuć innych osób; potrzebę tworzenia relacji.
II	SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Brawo ja! – prezentacja własnych talentów.</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• przygotowuje znak graficzny obrazujący własne zainteresowania i prezentuje go na forum;• przygotowuje autoprezentację według ustalonej instrukcji;• wskazuje zainteresowania rówieśników;• wypowiada własne opinie i uzasadnia je;• współpracuje w grupie.	II.1. Umiejętność rozpoznawania i rozumienia swoich emocji i uczuć oraz nazywania ich. II.2. Umiejętność rozpoznawania, rozumienia i nazywania emocji oraz uczuć innych osób; potrzebę tworzenia relacji.

III	<p>SCENARIUSZ DZIAŁAŃ</p> <p><i>Gala talentów – jesteśmy mistrzami!</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady różnych zainteresowań i talentów, określa, co lubi robić; • przygotowuje prezentację swojego talentu/zainteresowania; • opisuje, w jaki sposób rozwija swój talent/zainteresowania; • dzieli się wrażeniami z występu; • rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, które wzbudzają jego zainteresowanie, np. zespoły artystyczne 	<p>II.1. Umiejętność rozpoznawania i rozumienia swoich emocji i uczuć oraz nazywania ich.</p> <p>II.2. Umiejętność rozpoznawania, rozumienia i nazywania emocji oraz uczuć innych osób; potrzebę tworzenia relacji.</p>
-----	---	--	---

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Klasa	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne WSDZ	Realizacja Podstawy Programowej
I	<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ</p> <p><i>Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego.</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonuje ruchy naśladowcze zgodnie z treścią piosenki; • wymienia nazwy wybranych zawodów; • wymienia etapy czynności zawodowych specyficznych dla danego zawodu. 	<p>III. 3. Potrzeba i umiejętność identyfikowania się z grupami społecznymi, które dziecko reprezentuje, nazywania tych grup i ich charakterystycznych cech.</p>

<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Miasteczko zawodów.</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje czynności charakterystyczne dla wybranych zawodów; • podaje przykłady zawodów wykonywanych przez ludzi; • wymienia narzędzia, atrybuty pracy w omawianych zawodach; • gromadzi rekwizyty charakterystyczne dla danego zawodu; • współpracuje z innymi w ramach konkursu. 	<p>III. 5. Umiejętność tworzenia relacji, współdziałania, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach, w tym organizacji pracy przy wykorzystaniu technologii.</p>
<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>W zwierzyńcu.</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa zwierzęta dzikie i oswojone/hodowlane; • wskazuje zawody związane ze zwierzętami i czynności związane ze zwierzętami; • opisuje miejsce pracy w zawodach związanych ze zwierzętami; • porównuje swoje cechy i cechy ważne w wybranym zawodzie; • przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi. 	<p>III. 3. Potrzeba i umiejętność identyfikowania się z grupami społecznymi, które dziecko reprezentuje, nazywania tych grup i ich charakterystycznych cech.</p>

II	<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ</p> <p><i>Słodka matematyka.</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę pracy w zawodach: cukiernik, kelner, sprzedawca; • demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla wskazanego zawodu; • słucha i wykorzystuje przekazywane informacje; • buduje w formie ustnej kilkudzaniową wypowiedź; • klasyfikuje i nazywa figury geometryczne; • wykonuje proste obliczenia pieniężne; • współpracuje w parze i w grupie. 	<p>III. 5. Umiejętność tworzenia relacji, współdziałania, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach, w tym organizacji pracy przy wykorzystaniu technologii.</p>
	<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ</p> <p><i>Trofea zawodowe – Poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w...</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odtwarza w porządku chronologicznym wskazane zdarzenia; • wskazuje różnorodne czynności wykonywane przez osoby wykonujące zawody związane z określoną sytuacją życiową; • przyporządkowuje czynności do określonych zawodów; • ilustruje wybrane czynności zawodowe; • wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania (...) uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie). 	<p>III.7. Umiejętność obdarzania szacunkiem koleżanek, kolegów i osoby dorosłe, w tym starsze oraz okazywania go za pomocą prostych form wyrazu oraz stosownego zachowania.</p>

	<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Halo! Usterka! Szukam pomocy.</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odgrywa różne role zawodowe w zabawie; • podaje nazwy kilku zawodów pomocnych w sytuacjach awaryjnych (typu: usterka w domu); • omawia znaczenie wybranych zawodów w codziennym życiu ludzi; • podejmuje próbę własnej identyfikacji z wybranym zawodem. 	<p>III. 5. Umiejętność tworzenia relacji, współdziałania, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach, w tym organizacji pracy przy wykorzystaniu technologii.</p>
<p>III</p>	<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Kto buduje dom?</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe etapy budowania domu; • wskazuje i opisuje czynności wykonywane w ramach zawodów budowlanych: architekt; robotnik budowlany, murarz-tylnik, dekarz, cieśla, inżynier budownictwa; • wymienia co najmniej cztery zawody branży budowlanej i opisuje zadania, jakie przy budowie domu wykonują przedstawiciele tych zawodów; • projektuje dom i wykonuje go z wybranych materiałów (np. klocki, pudełka); • rozwiązuje zagadki dotyczące zawodów budowlanych. 	<p>III. 3. Potrzeba i umiejętność identyfikowania się z grupami społecznymi, które dziecko reprezentuje, nazywania tych grup i ich charakterystycznych cech.</p>

<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>W centrum handlowym.</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje proste czynności zawodowe w wybranych profesjach; • wskazuje miejsce wykonywania wybranego zawodu; • posługuje się przyborami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny. 	<p>III. 5. Umiejętność tworzenia relacji, współdziałania, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach, w tym organizacji pracy przy wykorzystaniu technologii.</p>
<p>SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły.</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę pracy w życiu człowieka; • nazywa i opisuje zawody oraz stanowiska osób pracujących w szkole; • odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy; • dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych; • uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski; • rozwija słownik czynny w zakresie pojęć: odpowiedzialność, reporter, wywiad. 	<p>IV.8. Umiejętność obserwacji faktów, zjawisk przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, wykonywania eksperymentów i doświadczeń, a także umiejętność formułowania wniosków i spostrzeżeń.</p>

3. EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Klasa	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne WSDZ	Realizacja Podstawy Programowej Kształcenia Ogólnego
I	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenia pojęć: <i>praca, zawód</i>; • demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla wylosowanego zawodu; • korzysta z przekazywanych informacji; • w formie ustnej buduje kilkudzaniową wypowiedź, argumentuje swój wybór; • uczestniczy w zabawie związanej z różnymi zawodami; • współpracuje w parze i grupie; • wyjaśnia znaczenie słowa <i>praca</i>. 	IV.1.Potrzeba i umiejętność samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, krytycznego i twórczego myślenia.
II	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>Miłośnik to ja i ty.</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia powody uczenia się; • nazywa czynności związane z uczeniem się; • formułuje własne zdanie na temat czynności związanych z uczeniem się; • określa zawody powiązane z danym typem aktywności; • argumentuje na rzecz przyjętego stanowiska; • uważnie słucha i interpretuje treść utworu poetyckiego; • wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela. 	IV.1.Potrzeba i umiejętność samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, krytycznego i twórczego myślenia.

III	<p>1. SCENARIUSZ ZAJĘĆ</p> <p><i>Po co się uczyć?</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje, czym jest potrzeba uczenia się na podstawie tekstu przeczytanego przez nauczyciela; • określa rolę uczenia się w osiągnięciu wyznaczonego celu; • koduje informacje za pomocą piktogramów; • uczestniczy w rozmowie na tematy inspirowane literaturą; • podaje konsekwencje wyobrażonego stanu rzeczy. 	<p>IV.1. Potrzeba i umiejętność samodzielnego, refleksyjnego, logicznego, krytycznego i twórczego myślenia.</p>
-----	---	---	---

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO- ZAWODOWYCH.

Klasa	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne WSDZ	Realizacja Programowej Kształcenia Ogólnego	Podstawy
I	<p>1. SCENARIUSZ INDYWIDUALNYCH ZAJĘĆ (Logopeda)</p> <p><i>Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem.</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna zasady porządkowania, klasyfikowania i grupowania rzeczy w najbliższym otoczeniu; • opisuje cel wprowadzania zasad; • przyporządkowuje osoby do miejsca pracy; • wyszukuje informacje, układa w porządku alfabetycznym; • ilustruje siebie w wybranym zawodzie. 	<p>IV.3. Umiejętność czytania na poziomie umożliwiającym samodzielne korzystanie z niej w różnych sytuacjach życiowych, w tym kontynuowanie nauki na kolejnym etapie edukacyjnym i rozwijania swoich zainteresowań.</p>	

II	<p>1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ</p> <p><i>Jak zmieścić dzień w słoju?</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porządkuje i organizuje czynności codzienne w zakresie czasowym; • wskazuje różnice porządku planu swojego w porównaniu z innymi; • wskazuje elementy (pory) dnia; • klasyfikuje czynność i przyporządkowuje je do jednostki czasu. 	<p>IV.5. Umiejętność rozumienia podstawowych pojęć i działań matematycznych, samodzielne korzystanie z nich w różnych sytuacjach życiowych, wstępnej matematyzacji wraz z opisem tych czynności: słowami, obrazem, symbolem.</p>
III	<p>1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ</p> <p><i>Jutro pojedziemy daleko!</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i klasyfikuje informacje; • weryfikuje działania w zależności od wskazanego miejsca i sytuacji; • prezentuje działania na forum klasy; • zachęca innych do własnych pomysłów; • identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodzina, klasa w szkole. 	<p>IV.3. Umiejętność czytania na poziomie umożliwiającym samodzielne korzystanie z niej w różnych sytuacjach życiowych, w tym kontynuowanie nauki na kolejnym etapie edukacyjnym i rozwijania swoich zainteresowań.</p>

Załącznik nr 3

Program orientacji zawodowej w klasach IV-VI Szkoły Podstawowej w Kosakowie

1. Cel ogólny

Celem orientacji zawodowej w klasach IV –VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

2. Treści programowe oraz cele szczegółowe

I. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Uczeń:

- określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców

II. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania

doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całościowego poradnictwa kariery.

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych; planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu orientacji zawodowej dla klas IV –VI są spójne z celami preorientacji zawodowej (przedszkole), orientacji zawodowej (klasy I –III szkoły podstawowej) i doradztwa zawodowego w klasach VII –VIII szkoły podstawowej oraz w szkołach ponadpodstawowych.

3. Osoby odpowiedzialne za realizację programu

- wychowawcy
- nauczyciele
- pedagog
- psycholog
- nauczyciel bibliotekarz
- doradca zawodowy.

4. Realizacja programu orientacji zawodowej odbywa się :

- na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych (lekcje przedmiotowe);
- zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych przez doradcę zawodowego, psychologa, nauczyciela bibliotekarza
- na lekcjach wychowawczych
- na zajęciach przedmiotowych
- w ramach wycieczek zawodoznawczych do szkół zawodowych, CKP, firm.

5. Metody pracy

METODY PODAJĄCE	METODY AKTYWIZUJĄCE	METODY PRAKTYCZNE	METODY WALORYZACYJNE
<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa kierowana; - opis przypadku. 	<ul style="list-style-type: none"> - zabawa grupowa z piłką; - autorefleksja; - praca w grupach; - praca w parach; - dyskusja grupowa; - dyskusja moderowana; - swobodna dyskusja; - kalambury; - zabawa dydaktyczna; - gra dydaktyczna; - metoda przewodniego tekstu; - mapa marzeń; - mapa myśli; - giełda pomysłów; - burza mózgów. 	<ul style="list-style-type: none"> - praca w grupie; - praca w parach; - praca indywidualna; - wizualizacja - działania praktyczne; - ćwiczenia grupowe; - ćwiczenia w parach. 	<ul style="list-style-type: none"> - ekspresja plastyczna; - film; - spektakl teatralny; - ekspozycja w muzeum; - koncert; - organizacja wystawy prac.

6. Efekty działań:

- rozpoznaje swoje zainteresowania, mocne i słabe strony, umiejętności
- wzmacnianie postawy samodzielności, odpowiedzialności i sprawczości uczniów tj. przekonania, że oni są podmiotami własnych działań zdolnymi do wprowadzania zmian w swoim otoczeniu
- przygotowanie uczniów do świadomego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych
- zna wartość pracy i znaczenie pracy w życiu człowieka
- zna czynniki wyboru zawodu.

7. Ewaluacja działań:

- pytania ewaluacyjne do uczniów (umożliwiające uczniom np. samoocenę własnej aktywności na zajęciach, samoocenę stopnia zrozumienia/przyswojenia poruszanych treści);
- autorefleksje uczniów (swobodne wypowiedzi zarówno na rozpoczęcie, jak i zakończenie zajęć)
- analizę wytworów pracy uczniów
- ankiety ewaluacyjne dla uczniów, rodziców. pytania ewaluacyjne do uczniów (umożliwiające uczniom np. samoocenę własnej aktywności na zajęciach, samoocenę stopnia zrozumienia/przyswojenia poruszanych treści.

8. Tematy zajęć:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Klasa	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne WSDZ	Realizacja: - podstawy programowej kształcenia ogólnego dla drugiego etapu edukacyjnego (np. II.1.) - wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (np. 2.1.)	Odpowiedzialni
IV	1. SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Ja – to znaczy kto?”</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje swoje zainteresowania jako mocne strony; • opisuje znaczenie zainteresowań w procesie wyboru zawodu; • podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone zainteresowania; • podejmuje próbę zaplanowania rozwoju własnych zainteresowań. 	III. D. Postawy społeczne: 7. Rozwijanie umiejętności pracy w grupie; 1.1. określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje.	pedagog
	2. SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Dzień Kreatywnych Pasjonatów”- przygotowanie</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje swoje pasje i zainteresowania w sposób twórczy; • wskazuje powiązania między zainteresowaniami/pasjami a przyszłym zawodem oraz korzyści wynikające z posiadania zainteresowań dla kariery zawodowej; • projektuje scenariusz prezentowania zainteresowań i pasji w sposób kreatywny, z odniesieniem do zawodu, który je rozwija. 	III. E. Samokształcenie: 2. Zachęcanie do rozwijania swojej kreatywności i przedsiębiorczości; III B. Aktywizowanie uczniów: 3. Wykonywanie prac, modeli, rekwizytów, impresji plastycznych potrzebnych do aktywności artystycznej i naukowej; III.B. 4. Formułowanie pytań dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia.	wychowawcy

	3., „Dzień Kreatywnych Pasjonatów” dla klas IV-VI	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje na forum swoją pasję; • ogląda prezentacje pasji kolegów i konfrontuje je ze swoimi zainteresowaniami. 	<p>III. A. Rozbudzenie zainteresowań dzieci:</p> <p>1. Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.</p>	wychowawcy
	4. Udział w konkursach przedmiotowych organizowanych w szkole i poza nią	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija swoje uzdolnienia przez udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych; • rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy. 	<p>IV.5. Zachęcanie do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach oraz rozwijanie umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.</p>	nauczyciele poszczególnych przedmiotów
V	1. SCENARIUSZ ZAJĘĆ „Moc jest ze mną - ja też jestem supermenem”	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; • podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone mocne strony; • podejmuje próbę zaplanowania rozwoju swoich mocnych stron. 	<p>II. 1. 2) Rozpoznawanie fikcji literackiej; rozróżnianie i wyjaśnianie elementów realistycznych i fantastycznych w utworach, ze szczególnym uwzględnieniem ich w prozie realistycznej, fantastycznonaukowej lub utworach <i>fantasy</i>;</p> <p>III. 1. 3) Tworzenie logicznej, semantycznie pełnej i uporządkowanej wypowiedzi.</p>	nauczyciel języka polskiego

<p>2.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Dzień Kreatywnych Pasjonatów”- przygotowanie</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje swoje pasje i zainteresowania w sposób twórczy; • wskazuje powiązania między zainteresowaniami/pasjami a przyszłym zawodem oraz korzyści wynikające z posiadania zainteresowań dla kariery zawodowej; • projektuje scenariusz prezentowania zainteresowań i pasji w sposób kreatywny, z odniesieniem do zawodu, który je rozwija. 	<p>III.A. Rozbudzenie zainteresowań uczniów: 2.Zachęcanie do rozwijania swojej kreatywności i przedsiębiorczości; III B. Aktywizowanie uczniów: 3.Wykonywanie prac, modeli, rekwizytów, impresji plastycznych potrzebnych do aktywności artystycznej i naukowej; III.B. 4.Formułowanie pytań dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia.</p>	<p>wychowawcy</p>
<p>3.„Dzień Kreatywnych Pasjonatów” dla klas IV-VI</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje na forum swoją pasję; • ogląda prezentacje pasji kolegów i konfrontuje je ze swoimi zainteresowaniami. 	<p>III.A. Rozbudzenie zainteresowań uczniów: 1.Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.</p>	<p>wychowawcy</p>
<p>4.Udział w konkursach przedmiotowych organizowanych w szkole i poza nią</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija swoich uzdolnienia przez udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych; • rozwijanie umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy. 	<p>IV.5. Zachęcanie do rozwijanie swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach oraz rozwijanie umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.</p>	<p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>

VI	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Dzień Kreatywnych Pasjonatów”- przygotowanie</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje swoje pasje i zainteresowania w sposób twórczy; • wskazuje powiązania między zainteresowaniami/pasjami a przyszłym zawodem oraz korzyści wynikające z posiadania zainteresowań dla kariery zawodowej; • projektuje scenariusz prezentowania zainteresowań i pasji w sposób kreatywny, z odniesieniem do zawodu, który je rozwija. 	<p>III.A. Rozbudzenie zainteresowań uczniów: 2.Zachęcanie do rozwijania swojej kreatywności i przedsiębiorczości;</p> <p>III B. Aktywizowanie uczniów: 3.Wykonywanie prac, modeli, rekwizytów, impresji plastycznych potrzebnych do aktywności artystycznej i naukowej;</p> <p>III.B. 4.Formułowanie pytań dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia.</p>	wychowawcy
	2., <i>„Dzień Kreatywnych Pasjonatów” dla klas IV-VI</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje na forum swoją pasję; • ogląda prezentacje pasji kolegów i konfrontuje je ze swoimi zainteresowaniami. 	<p>III.A. Rozbudzenie zainteresowań uczniów: 1.Prezentowanie swoich zainteresowań i uzdolnień wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.</p>	wychowawcy
	3.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Dzień Mistrza”</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje aktywność zgodną ze swoimi zainteresowaniami; • prezentuje swoje uzdolnienia, zainteresowania w sposób twórczy i niekonwencjonalny; • rozpoznaje swoje zainteresowania, pasje i umiejętności. 	<p>2.4 Posługiwanie się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;</p> <p>1.1. Określanie własnych zainteresowań i uzdolnień.</p>	pedagog

	4. <i>Udział w konkursach przedmiotowych organizowanych w szkole i poza nią</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija swoich uzdolnienia przez udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych; • rozwijanie umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy. 	IV.5. Zachęcanie do rozwijanie swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach oraz rozwijanie umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy.	nauczyciele poszczególnych przedmiotów
--	---	---	---	--

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Klasa	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne WSDZ	Realizacja:	Odpowiedzialni
IV	1. SCENARIUSZ ZAJĘĆ „Zawodowy idol” – szablon	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • podaje krótką charakterystykę zawodu: żołnierza i polityka na przykładzie Józefa Piłsudskiego; • wymienia kilka cech psychofizycznych niezbędnych w tym zawodzie; • wskazuje miejsca, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o zawodzie. 	- podstawy programowej kształcenia ogólnego dla drugiego etapu edukacyjnego (np. II.1.) - wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (np. 2.1.) IV. 12) Sytuowanie w czasie i opowiadanie o Józefie Piłsudskim i jego żołnierzach; 4.1. Samodzielne docieranie do informacji i korzystanie z różnych źródeł wiedzy.	nauczyciel historii

	2.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Zawodowy idol – Czy Picasso też był kiedyś dzieckiem?”</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • podaje krótką charakterystykę zawodu <i>artysta malarz</i>; • wymienia kilka cech psychofizycznych niezbędnych w tym zawodzie; • wskazuje miejsca, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o zawodzie. 	III. 5. Rozpoznawanie wybranych, najbardziej istotnych dzieł z dorobku innych narodów; 4.1. Samodzielne docieranie do informacji i korzystanie z różnych źródeł wiedzy.	plastyk
	3.Wycieczka (do kina/teatru/muzeum/ filharmonii itp.)	Uczeń: 1.1.(Program profilaktyczno-wychowawczy szkoły) Rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzebę uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych. 2.1. Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody uwzględniając składowe ich opisów w tym dróg ich zdobywania.	III.C Kontakt ze środowiskiem lokalnym i artystycznym: 5. Kształtowanie społecznych postaw poprzez kontakt z ludźmi, z efektami ich pracy i warsztatami.	wychowawca
V	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Kucharz, kelner, dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów”</i>	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia wybrane grupy zawodów; • podaje kilka przykładowych zawodów wchodzących w skład wskazanych grup; • wskazuje możliwości rozwoju w wybranych zawodach; • podaje źródła informacji o zawodach. 	III.D. Postawy społeczne: 8. Doskonalenie umiejętności współpracy z innymi; III.E. Samokształcenie: 6. Korzysta z udostępnionych mu zasobów internetowych.	pedagog

<p>2.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych”</i></p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „zdrowy styl życia”; • wymienia zasady zdrowego stylu życia; • podaje korzyści wynikające z prowadzenia zdrowego stylu życia; • wskazuje związki między prowadzeniem zdrowego stylu życia a możliwością podjęcia pracy w przyszłości, w kontekście wymagań zdrowotnych zawodów. 	<p>Wychowanie fizyczne IV.1.1) Wyjaśnienie pojęcie zdrowia; oraz 2) opisywanie pozytywnych mierników zdrowia; Biologia:III.4.7) Uzasadnienie konieczności stosowania diety zróżnicowanej i dostosowanej do potrzeb organizmu (wiek, płeć, stan zdrowia, aktywność fizyczna itp.).</p>	<p>nauczyciel wychowania fizycznego</p>
<p>3.Wycieczka do kina/teatru/muzeum/ filharmonii</p>	<p>Uczeń:</p> <p>1.1.(Program profilaktyczno-wychowawczy szkoły) Rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzebę uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.</p> <p>2.1. Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody uwzględniając składowe ich opisów w tym dróg ich zdobywania.</p>	<p>III.C. Kontakt ze środowiskiem lokalnym i artystycznym: 5.Kształtowanie społecznych postaw poprzez kontakt z ludźmi, z ich efektami pracy i warsztatami.</p>	<p>wychowawca</p>

VI	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Jak oszczędzić pierwszy milion?”</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia skąd ludzie mają pieniądze; • opisuje różne sposoby pozyskiwania pieniędzy; • wymienia różne pojęcia związane z pieniędzmi; • wskazuje różnicę pomiędzy potrzebą a zachcianką; • określa swój własny cel związany z oszczędzaniem; • opisuje własne metody oszczędzania; • podejmuje decyzje finansowe. 	<p>IV.1.2) Podawanie przykładów różnorodnych potrzeb człowieka oraz sposobów ich zaspokajania;</p> <p>IV.5.1) Wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka;</p> <p>2.5. Wyjaśnienie roli pieniądza we współczesnym świecie i jego związku z pracą.</p>	nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie
	2.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych”</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje kilka przykładowych zawodów medycznych; • przytacza krótką charakterystykę wybranego zawodu medycznego; • podaje przykładowe źródło informacji o zawodach medycznych; • podaje przykłady zasad etycznych, które powinny obowiązywać w wykazie zawodów medycznych. 	<p>III.D. Postawy społeczne:</p> <p>7. Rozwijanie umiejętności pracy w grupie;</p> <p>III.D. 9. Doskonalenie umiejętności wypowiedzania się na forum klasy i okazywania szacunku wypowiadającej się osobie;</p> <p>III.D.10. Ocenianie postępowanie innych osób, odnosząc się do poznanych wartości.</p> <p>2.1. (...) podawanie przykładów zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisywanie (...) podstawowej specyfiki pracy w zawodach;</p>	wychowawca

3.SCENARIUSZ ZAJĘĆ „Zawodowy idol” – szablon	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje krótką charakterystykę zawodu: katechety na przykładzie Karola Wojtyły; • wymienia kilka cech psychofizycznych niezbędnych w tym zawodzie; • wskazuje miejsca, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o zawodzie. 	<p>Historia i społeczeństwo: III.2.2) Zbieranie informacji o rozmaitych formach upamiętniania postaci i wydarzeń z Przeszłości;</p> <p>3.1. Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy.</p>	nauczyciel religii
4.Wycieczka do kina/teatru/muzeum/ filharmonii	<p>Uczeń:</p> <p>1.1.(Program profilaktyczno-wychowawczy szkoły) Rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzebę uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.</p> <p>2.1. Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody uwzględniając składowe ich opisów w tym dróg ich zdobywania.</p>	<p>III.C. Kontakt ze środowiskiem lokalnym i artystycznym:</p> <p>5. Kształtowanie społecznych postaw poprzez kontakt z ludźmi, z ich efektami pracy i warsztatami</p>	wychowawca

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Klasa	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne WSDZ	Realizacja:	Odpowiedzialni
			<p>- podstawy programowej kształcenia ogólnego dla drugiego etapu edukacyjnego (np. II.1.)</p> <p>- wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (np. 2.1.)</p>	

IV	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?”</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia skojarzenia z pojęciem „proces uczenia się”; • znajduje różnice pomiędzy zdobywaniem wiedzy a ćwiczeniem umiejętności; • wymienia przykłady własne związane ze zdobywaniem wiedzy i ćwiczeniem umiejętności; • poznaje różne możliwości zdobywania wiedzy i ćwiczenia umiejętności; • rozpoznaje związek pomiędzy zdobywaniem wiedzy i ćwiczeniem umiejętności a zawodami; • wymienia znane i wybrane przez siebie sposoby na zdobywanie wiedzy i umiejętności. 	<p>III.D. Postawy społeczne:</p> <p>7. Rozwijanie umiejętności pracy w grupie;</p> <p>4.1.Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy (...).</p>	wychowawca
V	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się”</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czynniki, które wskazują na proces uczenia się; • identyfikuje własny sposób zapamiętywania informacji; • wymienia sposoby pozyskiwania i zapamiętywania informacji; • rozpoznaje style uczenia się; • wyjaśnia związek między stylem uczenia się a dominującymi czynnościami wykonywanymi w różnych zawodach. 	<p>III E. Samokształcenie:</p> <p>11.Wykorzystywanie nabytych umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się;</p> <p>4.2. (...) Omawianie swojego indywidualnego sposobu nauki.</p>	pedagog

VI	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ „Kolorowa podróż po świecie edukacji”	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia umiejętności, które ma i które chce rozwijać; • wymienia sposoby nabywania wiedzy i umiejętności; • wskazuje miejsca, gdzie można zdobyć różne umiejętności; • wyjaśnia, kto i jak może pomóc w osiągnięciu/zdobywaniu umiejętności. 	<p>Plastyka: 2.1) Podejmowanie działalności twórczej, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego;</p> <p>4.1.Wskazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy (...);</p> <p>4.2. Wskazuje przedmiotów szkolnych, których uczeń lubi się uczyć.</p>	wychowawca
----	---	--	--	------------

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO - ZAWODOWYCH.

Klasa	Formy i środki realizacji	Cele operacyjne WSDZ	Realizacja:	Odpowiedzialni
			<p>- podstawy programowej kształcenia ogólnego dla drugiego etapu edukacyjnego (np. II.1.)</p> <p>- wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (np. 2.1.)</p>	
IV	1.Wycieczka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznaje lokalne miejsce rozwoju wiedzy i zainteresowań dla dzieci i młodzieży; - zapoznaje się z ofertą turystyki regionalnej - zastanawia się nad sposobem rozwoju swoich umiejętności i zainteresowań. 	<p>III.A. Rozbudzenie zainteresowań uczniów:</p> <p>13. Korzystanie z różnych źródeł informacji i rozwijanie swoich zainteresowań;</p> <p>III.A.14.Rozpoznawanie i nazywanie wybranych grup społecznych, do których uczeń nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne.</p> <p>4.3. Próba samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z uczniem.</p>	wychowawca

V	1.Wycieczka do Urzędu Pracy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznaje specyfikę pracy w poszczególnych wydziałach urzędu; • poznaje formy pomocy osobom poszukującym pracy oraz chcących założyć własną działalność gospodarczą. 	4.3. Próba samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z uczniem.	wychowawca
VI	1.SCENARIUSZ ZAJĘĆ <i>„Gotowi? trzy, dwa, jeden, SMART!”</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie celu oraz rozróżnia cel od marzenia; • stosuje metodę określania celu; • określa swój cel; • wyznacza poszczególne zadania prowadzące do celu. 	<p>III Aktywizowanie uczniów:</p> <p>12.Posługiwanie się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania;</p> <p>4.2. Planowanie swoich działań lub działań grupy, przy wskazaniu szczegółowych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu.</p>	pedagog

Realizacja Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego
Harmonogram pracy na rok szkolny 2023/2024

Lp.	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Uwagi
1.	Przedstawienie planu pracy i harmonogramu działań na rok szkolny 2023/2024 .	Natalia Agaciak	Wrzesień 2023	Zatwierdzenie do realizacji przez Radę Pedagogiczną
2.	Przygotowanie Rocznej plany WSDZ	Natalia Agaciak	Wrzesień 2023	Konsultacje z wychowawcami nt. treści realizowanych w ramach WSDZ
3.	Realizacja zadań wynikających w programie WSDZ w szkole na rok 2023/2024 dla: - oddziału przedszkolnego - klas I-III - klas IV-VI	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	realizacja treści wynikających z programu nauczania oraz według scenariuszy ORE
4.	Organizacja wyjść i wycieczek szkolnych rozwijających zainteresowanie rynkiem pracy i zawodami	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Realizacja zadań wynikających z rocznego Planu Pracy Szkoły
5.	Organizacja spotkań z przedstawicielami ciekawych zawodów oraz zawodami użytku publicznego	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Według potrzeb i możliwości
6.	Udział dzieci w konkursach międzyszkolnych	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Zwracanie uwagi na umiejętności, uzdolnienia i pasje dzieci
7.	Udział dzieci w konkursach wewnątrzszkolnych	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Zachęcanie dzieci do udziału w proponowanych aktywnościach
8.	Tworzenie kół zainteresowań	Chętni nauczyciele	Cały rok szkolny	Wspieranie potencjału dzieci
9.	Propagowanie i udział w akcjach, projektach i programach	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Zgodnie z potrzebami
10.	Przygotowanie sprawozdania z realizacji zadań WSDZ na rok szkolny 2023/2024	Natalia Agaciak	Czerwiec	